

UNIVERZITET CRNE GORE

FILZOFSKI FAKULTET

IZVJEŠTAJ O OCJENI MAGISTARSKOG RADA

Komisija za ocjenu magistarskog rada Irme Džafić imenovana je odlukom Vijeća u sastavu:

Prof. dr Saša Milić, Filozofski fakultet, Nikšić - mentor

Dr Katarina Todorović, Filozofski fakultet, Nikšić - član komisije

Dr Jovana Marojević, Filozofski fakultet, Nikšić - član komisije

Podaci o kandidatu

Kandidatkinja Irma Džafić rođena je 10. 03. 1986. godine u Mojkovcu. Osnovnu školu je završila u Mojkovcu, a srednju medicinsku školu u Beranama. Osnovne studije na Studijskom programu za predškolsko vaspitanje upisala je studijske 2006/2007. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Završila ih je u redovnom roku, 2009. godine, stičući tako kvalifikaciju Stepen Bachelor (BA), sa prosječnom ocjenom "B" (8.83). Studijske 2009/2010. godine upisuje postdiplomske specijalističke studije, koje nakon godinu dana završava sa srednjom ocjenom "A" (9.63), i time stiče Stepen Specijaliste (Spec. App).

Akadske magistarske studije predškolskog vaspitanja i obrazovanja upisala je 2019/2020. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, i položila ispite sa prosječnom ocjenom "B".

Predmet istraživanja

U svrhu obuhvatnijeg sagledavanja sistema profesionalnog razvoja i stručnog usavršavanja vaspitača u Crnoj Gori, istraživanjem je analiziran značaj, problem i potreba vaspitača da se stručno usavršava. Istraživanjem je obuhvaćen: značaj profesionalnog razvoja vaspitača, lična

motivacija vaspitača za učenjem (npr. pohađanjem seminara, konferencija...), potreba vaspitača za usavršavanjem, aktuelnost seminarskih tema, uvjerenje vaspitača u efikasnost seminara za poboljšanje prakse, podsticaji poslodavca za usavršavanje, kao i to da li je dobijanje licence jedini pokretač za stručno usavršavanje. Ispitivanje je sprovedeno putem anketnog upitnika i intervjua u fokus grupama. U radu je izvršena komparacija sistema profesionalnog razvoja vaspitača u Crnoj Gori sa sistemima profesionalnog razvoja vaspitača u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Finskoj i Danskoj.

Cilj istraživanja

Profesionalni cilj svakog vaspitača jeste da unaprijedi kvalitet vaspitno-obrazovnog rada sa djecom, a to svakako može postići ličnim profesionalnim razvojem i stručnim usavršavanjem. Profesionalni razvoj jeste dugoročan proces, koji se ne može bazirati samo na posjetama seminarima i stručnim okupljanjima koji se organizuju eksterno. To je integrativni proces koja se odvija u vaspitno-obrazovnoj ustanovi u kojoj vaspitač radi, pa se kroz učenje, praktičan rad i istraživačke aktivnosti dalje razvija i samim tim unapređuju se znanja i vještine vaspitača. Dobar vaspitač, kompetentan u svojoj profesiji, ne postaje se preko noći. Za to je potrebno vrijeme. stalno profesionalno usavršavanje i rad na poboljšanju ličnih kompetencija.

Naučni cilj ovog istraživanja jeste da se utvrde najznačajnije komponente koje utiču na profesionalni razvoj vaspitača, kao i da se sagleda trenutno stanje u Crnoj Gori kada je u pitanju motivisanost vaspitača za stručno usavršavanje.

Društveni cilj ovog rada jeste da dobijeni rezultati budu inspirativni za dalja, studioznija i temeljitija proučavanja ovog problema, a dobijeni rezultati da inspirišu vaspitače na profesionalni razvoj i stručno usavršavanje kako bi i sami podigli svoju profesionalno–stručnu kompetentnost na veći nivo. Na taj način bi se skromno doprinjelo osavremenjivanju pedagoške prakse u sferi predškolskog vaspitanja.

Svrha ovog rada jeste i promocija profesije vaspitača.

Metodologija istraživanja

Prilikom prikupljanja potrebnih podataka na temu istraživanja, korištena je kombinovano kvalitativno-kvantitativna metodologija.

Osnovna metoda u radu je deskriptivna, korištena za opisivanje sistema profesionalnog razvoja vaspitača, sa posebnim osvrtom na: ličnu motivaciju vaspitača za učenjem (pohađanjem seminara), potrebu vaspitača za usavršavanjem, aktuelnost seminarskih tema, uvjerenja vaspitača u efikasnost seminara za poboljšanje prakse, podsticajima od strane poslodavca za usavršavanje, kao i to da li je dobijanje licence jedini pokretač za stručnim usavršavanjem, zatim dijalektička metoda, pomoću koje se kroz razgovor i raspravu, sučeljavanje suprotstavljenih stavova došlo do realnog stanja kada je u pitanju profesionalni razvoj vaspitača u Crnoj Gori;

Komparativna metoda, tj. sistematski postupak je logična metoda u ovom radu zbog proučavanja odnosa, sličnosti i razlika u sistemima profesionalnog razvoja i stručnog usavršavanja vaspitača u Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Danskoj i Finskoj. Na kraju je korištena statistička metoda u cilju obrade podataka dobijenih istraživanjem.

Sve korištene metode su adekvatne, dovoljno pouzdane i savremene, a plan istraživanja odgovara onome iz odobrene prijave magistarskog rada.

Prilikom sprovođenja istraživanja korištene su tehnike ispitivanja putem anketnog upitnika i tehnika ispitivanja putem intervjua. Tehnika ispitivanja putem anketnog upitnika sprovedena je slučajnim odabirom vaspitača zaposlenih u vaspitno-obrazovnim ustanovama na sjeveru Crne Gore, a uzorak čini njih 100. Tehnika ispitivanja putem intervjua sprovedena je u fokus grupi od 15 iskusnih vaspitača i fokus grupi koju čini 5 direktora vaspitno-obrazovnih institucija.

Karakteristike rada

Prvo poglavlje ovog rada obuhvata teorijski okvir odnosno: definisanje pojma uloge vaspitača u vaspitno-obrazovnom procesu, definisanje pojma profesionalnog razvoja i stručnog usavršavanja, značaj profesionalnog razvoja vaspitača u vaspitno-obrazovnom procesu, standardi kompetencija za vaspitače u predškolskim ustanovama i razvojne faze u karijeri vaspitača.

Drugi dio rada obuhvata definisanje pojma profesionalnog razvoja na nivou vrtića (PRNV), kao i njegov uticaj na sistem profesionalnog razvoja i obrazovni sistem, zatim proces realizacije PRNV-a i portfolio vaspitača o profesionalnom razvoju i lični plan profesionalnog razvoja vaspitača (LPPR).

Nakon ovog poglavlja se daje osvrt na sisteme profesionalnog razvoja vaspitača u Crnoj Gori, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Danskoj i Finskoj, i na kraju se vrši komparacija istih.

Četvrto poglavlje se bavi metodologijom istraživanja, tačnije obuhvata: teorijski pristup, predmet i problem istraživanja, cilj i zadatke istraživanja, karakter i značaj, kao i istraživačka pitanja i hipoteze, ispitivanu populaciju i uzorak, kao i metode, tehnike i instrumente za prikupljanje podataka, organizacioni, kadrovski i finansijski plan.

Peto poglavlje obuhvata prikaz dobijenih rezultata, kao i diskusiju u vezi sa dobijenim rezultatima, a u zaključku se navodi značaj i potreba stručnog usavršavanja za vaspitače, preporuke za buduća istraživanja, kao i ograničenja ovog istraživanja.

Literatura citira 49 bibliografskih jedinica.

Ocjena naučnog doprinosa

Rezultati istraživanja ukazuju na to da su anketirani ispitanici usredsrijeđeni na usavršavanje u cilju ispunjavanja **vaspitanje-obrazovnog** programa, te da su u velikoj mjeri svjesni značaja ličnog profesionalnog usavršavanja i njegovog uticaja na poboljšanje kvaliteta vaspitanje-obrazovne prakse. Ipak, u radu su prikazani podaci koji nam ukazuju na određen stepen indolentnosti kada je u pitanju profesionalno usavršavanje, tj. nedostatak motivacije. Kod određenog broja ispitanika je primijećena odbojnost prema pohađanju seminara, jer smatraju da je iskustvo iz radne prostorije značajnije od bilo kod vida profesionalnog razvoja. U radu su prikazani i podaci da se vaspitači češće opredjeljuju za sticanje obrazovnih, a ne viših zvanja.

Na osnovu dobijenih rezultata, date su sljedeće preporuke:

Prva preporuka je da teme seminara koje se ponude vaspitačima budu raznolike i inspirativne, prilagođene uslovima rada vaspitača i njihovim potrebama. Aktuelnost teme seminara je i motivator i demotivator vaspitačima. Vaspitačima je takođe veoma važno da treneri budu osobe koje imaju iskustva u praksi i da seminari budu interaktivnog karaktera. Pretpostavlja se da bi vaspitači češće pohađali bilo koju vrstu obuke kada bi se ispunila ova preporuka.

Druga preporuka se odnosi na didaktičke materijale i sredstva koja vaspitači imaju u

radnoj prostoriji. Uslovi rada u određenoj mjeri ne dozvoljavaju da se prenesu znanja stečena na obukama u radnu prostoriju. Raznovrsniji materijali, računarska oprema i internet bi poboljšali i podstakli rad vaspitača, samim tim i njihovu želju i potrebu da prisustvuju seminarima, konferencijama, okruglim stolovima i slično.

Treća preporuka je da se prate savremeni trendovi i rad vaspitača u razvijenijim evropskim zemljama. Obrazovni sistem u Crnoj Gori jeste dobro organizovan i pruža podršku vaspitačima da se profesionalno usavršavaju, pa ga treba razvijati i unaprjeđivati. Samim tim bi obrazovni sistem u cjelosti bio kvalitetniji.

Mišljenje i predlog Komisije

Uzimajući u obzir sve do sada navedeno, Komisija je jedinstveno saglasna u visokoj pozitivnoj ocjeni magistarskog rada "Profesionalni razvoj i stručno usavršavanje vaspitača", te predlaže Vijeću Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore da prihvati Izvještaj o ocjeni magistarskog rada kandidata Irme Džafić i zakaže njenu javnu odbranu, nakon sprovedene procedure.

Komisija u sastavu:

Prof. dr Saša Milić, Filozofski fakultet, Nikšić

Dr Katarina Todorović, Filozofski fakultet, Nikšić

Dr Jovana Marojević, Filozofski fakultet, Nikšić

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO: 1-03-2021.			
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRJEDNOST
01	272		